

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ТРЕТЯ СЕСІЯ

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

Стенограма пленарного засідання

13 квітня 2020 року

Київ 2020

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

*Стенограма пленарного засідання
13 квітня 2020 року*

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Позачергове засідання
(Понеділок, 13 квітня 2020 року)

Складення присяги народним депутатом України Світличною Ю.О.	...8
Заяви депутатських фракцій:	
«Батьківщина»	...9
«Європейська солідарність»	...9
«Слуга народу»	...32
Внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік»	...10
Прийняття Закону «Про національну інфраструктуру геопросторових даних»	...22
Внесення змін до Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)	...22
Прийняття рішення про доручення Голові Верховної Ради України Разумкову Д.О. щодо невідкладного підписання Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)», прийнятого на позачерговому засіданні, та негайного його направлення Президентові України	...22
Внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою збереження довкілля щодо посилення відповідальності за дії, спрямовані на забруднення атмосферного повітря та знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу	...23

- Прийняття рішення про доручення Голові Верховної Ради України Разумкову Д.О. щодо невідкладного підписання Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою збереження довкілля щодо посилення відповідальності за дії, спрямовані на забруднення атмосферного повітря та знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу», прийнятого на позачерговому засіданні, та негайного його направлення Президентіві України ...24
- Прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення системи органів Антимонопольного комітету» ...24
- Внесення зміни до розділу XI «Перехідні положення» Кримінального процесуального кодексу України щодо особливостей судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні та розгляду окремих питань під час судового провадження на період карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) ...25
- Прийняття Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» з пропозиціями Президента України ...25
- Прийняття рішення про доручення Голові Верховної Ради України Разумкову Д.О. щодо невідкладного підписання Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», прийнятого з пропозиціями Президента України на позачерговому засіданні, та негайного його направлення Президентіві України ...26

Відхилення проектів постанов:

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 30 березня 2020 року про прийняття в цілому як закону України проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» (№ 2178-10 від 10.10.2019)» ...26

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 31 березня 2020 року про прийняття в цілому як закону України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» (№ 2178-10 від 10.10.2019)» ...26

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 31 березня 2020 року про прийняття в цілому як закону України проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» (№ 2178-10 від 10.10.2019)» ...26

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 30 березня 2020 року про прийняття в цілому як закону України проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» (№ 2178-10 від 10.10.2019)» ...26

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 31 березня 2020 року про прийняття в другому читанні та в цілому як закону України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» (№ 2178-10 від 10.10.2019)» ...26

- «Про скасування рішення Верховної Ради України від 30 березня 2020 року про прийняття в цілому як закону України проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» (№ 2178-10 від 10.10.2019)» ...26
- «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» від 31 березня 2020 року» (№ 2178-10 від 10.10.2019)» ...26
- «Про скасування рішення Верховної Ради України від 31 березня 2020 року про прийняття в цілому як закону України проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» (№ 2178-10 від 10.10.2019)» ...26
- «Про скасування рішення Верховної Ради України від 30 березня 2020 року про прийняття в цілому як закону України проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» (№ 2178-10 від 10.10.2019)» ...26
- «Про скасування рішення Верховної Ради України від 30 березня 2020 року про прийняття в цілому як закону України проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» (№ 2178-10 від 10.10.2019)» ...26
- «Про скасування рішення Верховної Ради України від 31 березня 2020 року про прийняття в цілому як закону проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» ...33

«Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття в другому читанні та в цілому як закон проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» (№ 2178-10 від 10.10.2019 року)» ...35

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 31 березня 2020 року про прийняття в другому читанні та в цілому як закону проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» (№ 2178-10 від 10.10.2019)» ...36

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

*Зал засідань Верховної Ради України
13 квітня 2020 року, 14 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги! Будь ласка, підготуйтеся до реєстрації. Нагадую, реєстрація відбувається шляхом натискання зеленої кнопки «за».

Готові реєструватися? Картки вставили, так. Готові? Прошу реєструватися.

У залі зареєструвалися 357 народних депутатів України. Позачергове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні народні депутати! У зв'язку з вимогою Президента України та відповідно до частини восьмої статті 19 Регламенту Верховної Ради України ми сьогодні проводимо позачергове пленарне засідання Верховної Ради України. Перелік питань на розгляд усім вам запропоновано.

Шановні колеги, надійшло дві заяви від депутатських фракцій з вимогою про оголошення перерви, яку вони готові замінити виступом.

Тимошенко Юлія Володимирівна. Почекайте. Юліє Володимирівно, почекайте 1 хвилину, будь ласка.

Шановні народні депутати, 7 квітня 2020 року Центральна виборча комісія зареєструвала народного депутата України, обрану на проміжних виборах народного депутата України 15 березня 2020 року в одномандатному виборчому окрузі № 179 Світличну Юлію Олександрівну.

Відповідно до статті 79 Конституції України перед вступом на посаду народний депутат України складає присягу перед Верховною Радою України. Для складення присяги на трибуну запрошується народний депутат України Світлична Юлія Олександрівна.

СВІТЛИЧНА Ю.О., народний депутат України (одномандатний виборчий округ № 179, Харківська область, самовисуванець). Шановний Голово, шановні колеги, дорогі українці!

«Присягаю на вірність Україні. Зобов'язуюсь усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу.

Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників» (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаю, Юліє Олександрівно!

Переходимо до нашої роботи. Тимошенко Юлія Володимирівна. Будь ласка, 3 хвилини.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, ми сьогодні будемо розглядати проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік», яким визначається стратегія руху нашої держави в найтяжчий рік, який ми зараз переживаємо. Але існує надзвичайна ситуація, про яку ми з вами не можемо не говорити: з дохідної частини бюджету вилучають майже 120 мільярдів гривень. Вилучають, по суті, суму, яка, по-перше, вдвічі перевищує створення фонду боротьби з інфекцією та епідемією, по-друге, – це половина Пенсійного фонду України за обсягом грошей.

Ці 120 мільярдів гривень вилучаються не просто так. Ми всі з вами прекрасно пам'ятаємо, що колишній міністр фінансів пан Уманський, який три тижні пробув на посаді, за ці три тижні встиг повністю викрити великі оборудки щодо сплати податку на додану вартість через так звані «скрутки», а вірніше, несплату цього податку на корупційній основі. Крім того, він викрив махінації, які здійснюються на митниці шляхом ухиляння від сплати податку на прибуток до бюджету України. Він не просто викрив усі ці корупційні оборудки, він доповів про це Президенту, Прем'єр-міністру, уряду і виступив з цим публічно. Він подав відповідні аргументовані матеріали до Офісу Генерального прокурора, НАБУ та СБУ. Тобто, іншими словами, міністр фінансів Уманський «злетів» з посади саме тому, що виявив цю корупцію і виступив проти неї. А тепер ми маємо в бюджеті, законопроект про зміни до якого сьогодні будемо голосувати, підтвердження цього.

Уманський сказав, що в середньому за квартал внаслідок корупції до бюджету недораховується 30 мільярдів гривень. Це саме і є ці 120 мільярдів гривень за рік. Країну оббирають. Не звільнений головний податківець, не звільнений головний митник, ми з вами побачили, що не корупцію припинили, а, по суті, вилучили з дохідної частини бюджету 120 мільярдів гривень. Це надзвичайна ситуація.

Отже, перед тим як голосувати зміни до бюджету, ми закликаємо зібратися голів фракцій з представниками Кабінету Міністрів, Президентом України, запросити Уманського, послухати доповідь і не голосувати за цей проект закону, поки не переконаємося, що 120 мільярдів гривень вилучають з дохідної частини бюджету не для того, щоб покрити корупцію, а тому, що є інші обставини. Не приймайте корупцію в цьому бюджеті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.
Федина Софія Романівна.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Ти був на Майдані? Ти посмів свого часу боротися за права, за свою українську державність? Ти посмів владі у певний момент сказати «ні»? Вітаю! Сьогодні ти ворог. Тебе треба посадити, тебе треба зробити винним. Ось, що пропонують усім тим, хто посмів і посміє боротися за державність.

Справа Тетяни Чорновол, яка зараз розпочалася, кримінальне провадження проти неї, це своєрідна помста усім майданівцям. Це реванш антимайданівських сил, які не тільки хочуть показати, що не борються, які не тільки хочуть сказати, що ви були дурні, а ми перемагаємо, вони хочуть у кожного з нас виробити рефлекс страху. Ти кажеш правду – буде кара. Ти вийдеш на Майдан – буде кара. Ти посмієш думати – буде кара. Ти вийдеш заявити і захистити свої права – буде кара.

Сьогодні цією справою проти Тетяни Чорновол розпочинаються репресії проти усіх майданівців. Якщо розправляться із нею, якщо ті, хто навіть у цій залі сидить з майданівців, дозволять розправитися з нею, кожен із вас буде наступним. І річ не в тому, що ми говоримо про сам Майдан. Річ у тім, що сьогодні реваншем антимайданівських сил намагаються сплюндрувати історичний вибір України, намагаються сплюндрувати право кожного з нас боротися за свої права і свободу.

Тому фракція «Європейська солідарність», кожен депутат, який був на Майдані, закликають народних депутатів незалежно від фракцій, незалежно від своїх якихось інтересів: якщо ви були на Майдані – ви маєте підписати заяву «Ні – реваншу! Ні – десакралізації Майдану! Ні – переслідуванням майданівців!». Якщо сьогодні ця справа пройде тут, то кожен буде наступним. А в результаті кожен із нас залишиться без української незалежної держави.

І хотілося б нагадати владі, яка так завзято допомагає «ригам» повертатися до влади, що той, хто сіє вітер, той обов'язково пожне бурю.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного. На ваш розгляд запропоновано законопроекти [№ 3279-1](#), [№ 3279-д](#).

На нараді з керівниками депутатських фракцій та груп було запропоновано такий регламент розгляду цього питання, щоб не заходити в обговорення, піти наступним чином: 3 хвилини – виступ Прем'єр-міністра України, до 3 хвилин – доповідь від комітету, до 3 хвилин – виступи від кожної з депутатських фракцій та груп. Після цього переходимо до голосування.

Скажіть, будь ласка... Почекайте. Доповідачі також по 3 хвилини, так, як це передбачено. Після цього переходимо до голосування. Ні, почекайте,

з доповідачами ми домовлялися, що лише виступи від фракцій. Отже, 3 хвилини – доповідачі. Після цього переходимо до голосування.

Чи є заперечення до такої процедури? Можемо працювати в такому режимі?

Слово для доповіді надається Прем'єр-міністру України Шмигалю Денису Анатолійовичу. Регламент – до 3 хвилин.

ШМИГАЛЬ Д.А., Прем'єр-міністр України. Шановні народні депутати, шановний пане Голово, шановні українці! Останні тижні ми спільно працювали над тим, щоб отримати оптимальний варіант оновленого бюджету, який буде відповідати зовнішнім і внутрішнім викликам. Дякую парламентаріям за конструктивну роботу, уряд сьогодні дуже розраховує на підтримку народних депутатів. Непрості часи вимагають від нас відповідальних дій. Ухвалення Державного бюджету України за надзвичайної ситуації – це і є та відповідальна дія. Це найвищий рівень відповідальності. Це підтримка сценарію виходу України з кризи.

В останній версії змін до бюджету, завдяки і народним депутатам, нам вдалося повернути фінансування багатьох програм, зокрема, це стосується додаткового фінансування регіонів, культури, освіти. Тут одразу хочу наголосити, що кожна гривня, виділена на наших військових, залишається в бюджеті. Давайте не забувати, що кошти в бюджеті – це кошти не уряду, не народних депутатів, – це кошти українських платників податків. Сьогодні наші громадяни по всій країні демонструють, які пріоритети треба реалізовувати.

Найперше, це заходи, які спрямовані на подолання коронавірусу: підтримка лікарів, закупівля медичного обладнання. Видатки Міністерства охорони здоров'я України пропонується збільшити на 16,4 мільярда гривень. Загалом, разом з іншими видатками, фінансування медицини зросте фактично в 1,5 рази.

Паралельно ми маємо подбати про пенсіонерів і найвразливіші верстви населення. Для цього видатки Пенсійного фонду України пропонуємо збільшити на 29,7 мільярда гривень. Це необхідно для того, щоб уже в травні провести індексацію пенсій, а також виплатити пенсіонерам, які отримують менше 5 тисяч гривень, допомогу в розмірі 1 тисячі гривень. Запропонований проект змін до Державного бюджету України дасть нам змогу підтримати людей, які втратили дохід через коронакризу, це, зокрема, як виплати допомоги по безробіттю, так і програми щодо підтримки малого бізнесу. Видатки Міністерства соціальної політики України планується збільшити на 19,5 мільярда гривень.

Водночас треба наголосити, уряд дуже добре розуміє, що тільки ефективна економіка може забезпечити збільшення підтримки соціальних і медичних програм. Тому в останньому варіанті бюджету уряд не забув про статті видатків, які підживлюють і стимулюють економіку. Велике будівництво в пріоритеті, на дорожній фонд закладено безпрецедентну суму – 72 мільярди гривень. Будівництво доріг – це швидкий розігрів економіки та додаткові робочі місця. Нам вдалося також зберегти програми регіонального розвитку та підтримки аграріїв.

Проект внесення змін до Державного бюджету України передбачає створення фонду боротьби з коронавірусом та його наслідками, його бюджет – 64,7 мільярда гривень. Я надаю вичерпну відповідь на головне питання: що включає в себе фонд. Це додаткові виплати медичним працівникам, які рятують українців; закупівля медичного обладнання; виплати українцям, які втратили роботу внаслідок кризи, пов'язаної з коронавірусом; надання грошової допомоги членам сімей медичних працівників. І ще один дуже важливий пункт. У фонді...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Вибачте... Дякую, пане Прем'єр-міністре.

До слова запрошується Гончаренко Олексій Олексійович.

Шановні колеги, нагадую, що ми домовлялися всі інші питання голосувати без обговорення, лише буде окрема ситуація щодо постанов. Усі пам'ятають цю домовленість? Дякую.

Олексію Олексійовичу, будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Фракція «Європейська солідарність». Шановні друзі! Мною та моїми колежанками по фракції «Європейська солідарність» Сюмар і Фріз було подано єдиний альтернативний до кабмінівського проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік». Щоб завтра не казали, що мали проголосувати, бо інших альтернатив не було. Є альтернатива!

Чим же різняться наші законопроекти? Ідеологією. Законопроект від уряду – це законопроект одного кварталу, урядового, він же «95-й», і його охорони. Чому я можу так сказати? У влади гроші не забираються, у силовиків забираються тільки, знаєте, щоб показати начебто забираються, а насправді нічого не забирається, суддям гроші додаються – плюс 1 мільярд гривень. Замість того, щоб затягувати собі паски, влада затягує пасок на шиї культури, освіти, місцевого самоврядування, знищуючи їх.

Нашим законопроектом передбачено абсолютно інший підхід. Затягувати паски давайте всі разом: Верховна Рада України – мінус, Офіс Президента України – мінус, силовики – мінус, а от культуру, освіту, місцеві програми і місцеві бюджети треба максимально зберегти. Саме це передбачено в нашому законопроекті.

Яка ще різниця? Зеленський у п'ятницю у своєму відеозверненні сказав, що обмежить зарплати всім чиновникам державних підприємств, наглядових рад розміром 10 мінімальних зарплат, 47 тисяч гривень. Як завжди, збрехав. Адже так, обмежить, але тільки на один, максимум два місяці, на час карантину. Нашим законопроектом передбачено обмежити до кінця року, бо інакше буде так: зараз отримують сотні тисяч гривень, потім один-два місяці – 47 тисяч гривень, а потім знову – сотні тисяч гривень. Це соціальна справедливість? Скажіть мені, будь ласка.

Окрема історія – як наш уряд витрачає гроші. Ну, всю країну облетіла, пане Шмигаль, може, ви нам зараз поясните, історія щодо Албанії. У листопаді в Албанії стався землетрус, і в квітні, через п'ять місяців, під час пандемії, коли вся держава, волонтери збирають по копійці на маски лікарям, на обладнання, ви приймаєте рішення надати 10 мільйонів гривень гуманітарної допомоги Республіці Албанія. Ви знущаетесь над нами?

Загалом, шановні друзі, я можу сказати так. Зеленський у відеозверненні сказав: «Я втомився». Знаєте, відповідаючи пану Зеленському від себе і мільйонів українців, я хочу процитувати класиків сучасності мовою оригіналу: «Если ты от жизни от своей устал – может быть, вернешься в свой «Вечерний квартал».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово для доповіді надається народному депутату Трухину Олександрю Миколайовичу.

Олександрю Миколайовичу, я вам надаю 4 хвилини і від комітету, і як автору. Будь ласка, увімкніть мікрофон, 4 хвилини.

ТРУХІН О.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 40, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»).* Шановний Дмитре Олександровичу, шановні народні депутати! На виконання рішення Верховної Ради України Комітет з питань бюджету в межах відведеного часу здійснив підготовку до повторного першого читання законопроекту [№ 3279](#). Комітетом разом з Міністерством фінансів за участю Рахункової палати опрацьовано внесені пропозиції народних депутатів, представників міністерств та головних розпорядників.

У листі-висновку комітету наведені основні відмінності доопрацьованого законопроекту від базового, який подавав уряд. Виключено нові статті 28 і 32. Також зменшено видатки за програмою «фонд боротьби з COVID-19» до 64,7 мільярда гривень.

Міністерству охорони здоров'я України надані прямі субвенції у сумі 15,8 мільярда гривень для здійснення додаткових доплат до зарплат медичних працівників, Міністерству соціальної політики України – у сумі 10,6 мільярда гривень для здійснення додаткових виплат пенсіонерам та деяким іншим категоріям населення.

Відновлено видатки щодо ДФРР, що дасть нам змогу повністю виконати завдання Президента України стосовно великого будівництва. Ми з вами зможемо в цьому році здати для народу України більш ніж 100 садків, 100 шкіл та 100 стадіонів. Повністю відновлена програма щодо дорожнього будівництва, тому українці зможуть їхати по нових якісних дорогах.

Збільшені видатки Державній судовій адміністрації на 1 мільярд гривень з метою покриття мінімально необхідних витрат на оплату праці суддів. Також

збільшена дохідна частина від дивідендів Національного банку України на 2 мільярди гривень.

Тому вважаємо цей проект закону про внесення змін до бюджету збалансованим, він повністю відповідає цілям Верховної Ради України. Уряд його зможе виконати. Ми закликаємо вас підтримати зміни до бюджету. Комітет з питань бюджету рекомендує Верховній Раді України законопроект № 3279 за результатами розгляду в повторному першому читанні прийняти у новій редакції (проект № 3279-д), підготовленої Комітетом з питань бюджету разом з Міністерством фінансів з пропозиціями у поданому додатковому листі-висновку комітету, за основу та в цілому як закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Миколайовичу.

Шановні колеги, будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій і груп.

Порошенко Петро Олексійович.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Секвестр бюджету – феєричний результат урядування нових, але некомпетентних облич. Отримавши від нашої команди економіку з майже п'ятивідсотковим зростанням, за лічені місяці пустили спадщину на вітер. Китайці ще не здогадувалися про існування коронавірусу, а в Україні вже обвалилася промисловість, покотився ВВП, бюджет недоотримав десятки мільярдів гривень. І гігантську діру латають не за рахунок силовиків, яким навіть додають грошей, а руйнують «Нову українську школу», систему профтехосвіти, душать культуру, вилучають фінансову підтримку в громад, позбавляючи їх ресурсу для боротьби з пандемією, скасовують децентралізацію, як одну з найуспішніших реформ нашої команди.

Так, дійсно, нам вдалося переконати уряд частково відновити Державний фонд регіонального розвитку, субвенції на соціально-економічний розвиток, місцеві видатки на культуру. Кошти на підтримку пенсіонерів і безробітних направлять не в ручне управління Кабінету Міністрів, а напряму до відповідних фондів. Але в документі як не було, так і немає стратегії захисту людей, економіки і країни як від вірусу, так і від економічної кризи. У більшості населення закінчуються гроші, заощадити немає на чому, роботи немає.

Ми пропонуємо запровадити в чотиримісячний термін бюджетну програму надання малозабезпеченим родинам підтримки на харчування – так звані фудстемпи. Слід відтермінувати виплату кредитів і сплату податків для тих, хто зберіг робочі місця і продовжує виплачувати заробітну плату.

Волонтери і меценати взялися забезпечувати медиків захисними костюмами, масками. Але вимагаємо і від держави нарешті застрахувати медперсонал,

як ми це зробили стосовно військових у 2014 році. Ну, і аптеки хоча б забезпечте масками, які ви вивезли за кордон ще на початку коронавірусу.

Уже цього тижня влада має обирати між Україною і Коломойським, провести ще одне засідання, яке мало передувати розгляду змін до бюджету, врятувати країну від дефолту. Не можете самі – не гребуйте інтелектуальною допомогою від опозиції. Робіть щось, щоб 21 травня ваша річниця, не виглядала як роковини.

Дякую. Слава Україні!

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую до слова народну депутатку Володіну Дар'ю Артемівну, політична партія «Слуга народу».

З місця, так? Тоді увімкніть, будь ласка, мікрофон з місця.

ВОЛОДИНА Д.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! У мене буквально кілька дуже коротких запитань до Прем'єр-міністра України.

Скажіть, будь ласка, щодо доцільності змін у частині, яка стосується можливості відновлення Міністерству інфраструктури України видатків загального фонду державного бюджету на проведення реконструкції та будівництва аеропорту «Ізмаїл». Чи доцільно це сьогодні в умовах пандемії, коли є криза в медичній галузі та матимемо кризу в економічній галузі?

Також мене цікавить доцільність і взагалі, скажімо так, сенс змін до положення про публічні закупівлі при використанні коштів державного бюджету для надання підтримки телерадіокомпаніям, які функціонували на території АРК та міста Севастополя. Зокрема, ідеться про товариство з обмеженою відповідальністю «Телевізійна компанія «Атлант-СВ» і про те, що ми пропонуємо в 2020 році не використовувати положення про публічні закупівлі. Яким чином будуть здійснюватися закупівлі цієї компанії і чи, власне, є в цьому доцільність?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Єдине, зараз у нас час для виступів. Думаю, що відповіді на запитання вам адресують окремо.

Запрошую до слова народну депутатку Совсун Інну Романівну, фракція політичної партії «Голос».

Цабаль, будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, насамперед я попросив би оголосити хвилину мовчання. Сьогодні річниця, шість років, як загинув внаслідок російської агресії проти України перший військовий, капітан Біліченко з підрозділу «Альфа» СБУ.

(Хвилина мовчання).

Дякую.

Шановні колеги, ми всі розуміємо, чого люди від нас чекають. Вони чекають не придуманих цифр, а реальної підтримки. Чекають допомоги, щоб справитися з епідемією та економічною кризою. Чекають пояснення, як жити за нової ситуації.

Чи є в цих змінах до бюджету така підтримка? Чесна відповідь – ні, такої підтримки немає. Знаєте, в минулі роки у нас були бюджети розвитку, бюджети спасіння, бюджети проїдання. Цей бюджет – це бюджет омани. Омани громадян, бо він несправедливий. Ми кажемо, що зменшили видатки, але ми їх зменшили не для всіх: одним зменшили, іншим збільшили. Омани підприємців, тому що ці зміни до бюджету не відповідають світовим практикам, як допомагати бізнесу під час економічної кризи. Омани самих себе, тому що бюджет нереалістичний, доходи завищені, видатки не по кишені, а запозичення не можуть бути виконані без прийняття закону про банки.

Тепер детально по кожному пункту. Чому бюджет несправедливий? Тому що одним видатки зняли, а іншим – збільшили. Збільшили фінансування МВС на 195 мільйонів гривень, зменшили фінансування найменш спроможних шкіл на 1 мільярд гривень. Залишили дотації агрохолдингам, але зменшили на третину фінансування на освіту, науку й інше. Також у цьому бюджеті по деяких програмах збільшували фінансування аж на 80 відсотків, наприклад, на розвиток і реструктуризацію вугільної галузі. Ці гроші часто направлялися не шахтарям, а незрозуміло кому. Водночас ми забрали 21 мільярд гривень в міст і ОТГ, згідно з підрахунком Асоціації міст України. Також у цьому бюджеті значно зменшені видатки на навчання лікарів: з 364 мільйонів гривень залишили тільки 101 мільйон на навчання та підвищення кваліфікації лікарів. Це перше.

Друге. Чому цей бюджет не відповідає світовим практикам? Бо всі країни світу підтримують бізнес шляхом збільшення фінансування інфраструктури, шляхом цільових кредитів, шляхом стимулювання споживання. Цього всього немає, крім стимулювання споживання, але тільки для обраних.

Третє. Цей бюджет нереалістичний. У ньому ми заклали зменшення доходів на 11 відсотків. У нас уже за два місяці до карантину доходи впали на 15 відсотків. Не буде в нас 781 мільярда гривень податково-митних надходжень, думаю, буде значно менше, тому що бізнес перестає працювати через жорсткий карантин. А видатки водночас завищені.

І найголовніше. Дефіцит у 298 мільярдів гривень фінансується за рахунок МВФ. Але ж ми не прийняли закон про банки. Як ми можемо прийняти зміни

до закону про бюджет, де є фінансування МВФ, а закон про банки, який це фінансування дасть, не прийнято.

Дякую за увагу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

СТЕФАНЧУК Р.О. Будь ласка, звільніть прохід. Шановні колеги, я вас дуже прошу.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, я бачу, що в залі мало кого взагалі цікавить, що відбувається з ключовою стратегією життя країни на кризовий рік – з бюджетом. Я розумію, що всі по групах, по інтересах, говорять про свої політичні справи. Поряд з Прем'єр-міністром зібралася черга, думаю, депутати вирішують свої питання. Хочу сказати, що перед вами лежать не пусті папірці про бюджет, на яких написані цифри, перед вами лежить, по суті, життя країни, тому що життя країни, яке прописане в цифрах, заслуговує дуже великої уваги. І те, що ви зараз бачите в руках, це визначена діаметрально протилежна стратегія життя країни на кризовий рік, який пов'язаний з епідемією і з наслідками економічної та фінансової криз.

Що тут відбувається? Перше. Не акумулюються державні ресурси, не збираються в кулак і не направляються на спасіння країни, людей. Тут діаметрально протилежне: на корупційній основі забирають 120 мільярдів гривень з бюджету, а це, читайте, забирають заробітні плати, пенсії, можливо, життя людей, які сьогодні залишилися без роботи. І в залі, і в президії, і в ложі уряду глибоко начхати на те, що колишній міністр фінансів Уманський сказав, що корупція досягла обсягу 120 мільярдів гривень за рік, і сьогодні внесенням змін до бюджету цю корупцію легалізують.

Друге. Ви навіть не подивилися, що вони закладають дефіцит бюджету, якого не було ніколи в житті. Отже, країну кидають у боргову яму, і якщо цей бюджет буде виконано, ми з вами матимемо державний борг, який дорівнюватиме валовому внутрішньому продукту. Такого в країні не було ніколи. Що ви думаєте?! Ви думаєте за це голосувати? Це означатиме, що всі наступні покоління українців будуть розраховуватися за ті борги, які виникнуть через ваші дії сьогодні.

На всяк випадок вилучають гроші в інвалідів, у малозабезпечених родин, у студентів, у медиків, з усіх місцевих бюджетів. Ви вважаєте такі зміни до бюджету треба підтримати? Забираючи 120 мільярдів гривень, нас кидають у боргову залежність на десятки років вперед. Я закликаю всіх, хто має совість, честь і гідність, не голосувати за ці зміни до бюджету. Це бюджет знищення України,

а не боротьби з коронавірусом і економічною кризою. Нам потрібен інший бюджет.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово, шановні народні депутати, шановні виборці! Фракція «Опозиційна платформа – За життя», безумовно, не буде підтримувати цей проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік». Поясню чому. Тому що ті зміни, які сьогодні вносяться, не є результатом COVID-19, а рецесія економіки України і секвестр бюджету – це результат тієї економічної політики, яка була запропонована у вересні 2019 року.

Як приклад. Бюджет почав не виконуватися не тільки з березня. У вересні дефіцит бюджету був 10,6 відсотка, у жовтні – 10,9 відсотка, у листопаді – 7,1 відсотка, у січні – 24,5 відсотка, у лютому – 6,3 відсотка невиконання бюджету. Хіба ми тоді були на карантині? Ні. Це результат тієї економічної політики, яка була.

Тепер стосовно бюджету. Запропонована на сьогодні норма щодо субсидій, а я говорю про зменшення субсидій для населення на оплату житлово-комунальних послуг на 8 мільярдів гривень, тобто на субсидії залишається 39 мільярдів гривень. Хочу нагадати, що спочатку цифра розраховувалася на рівні 71 мільярда гривень, у попередній редакції бюджету – 55 мільярдів гривень. Ви що, людям зменшили тарифи у два рази? Чи, можливо, вдвічі зросли реальні доходи населення, що ви їм удвічі зменшуєте обсяг субсидій.

Другий дуже важливий момент, який не можна обійти, це боргові запозичення. Виявляється, 642 мільярди гривень – це запозичення, вдумайтеся, 65 відсотків дохідної частини бюджету. Також і видатки суттєві. Це понад 35 відсотків у видатковій частині бюджету. Але, повторю, якщо ми говоримо про 65 відсотків запозичень, щоб нашим громадянам було зрозуміло: якщо ви живете на 1 тисячу гривень на місяць, і замість зарплати в 1 тисячу гривень на місяць берете 650 гривень позики, то наступного місяця будете віддавати 1 тисячу 650 гривень, а заробите тільки 350 гривень. Ось до чого призводить ваша бюджетна і боргова політика.

Безумовно, не можна не звернути уваги на той порядок денний, який на сьогодні запропоновано. Є вкрай лобістські норми і проекти законів, які жодним чином не корелюються з тим економічним порядком, який існує.

І ще один дуже важливий момент – фонд боротьби з коронавірусом. Він становить всього-на-всього 64 мільярди гривень. Нагадаю, що спочатку, коли

проект готував ще попередній міністр фінансів, ця цифра була понад 120 мільярдів гривень. Тобто його зменшили удвічі.

І насамкінець. Місцеві бюджети і регіональна бюджетна політика заслуговують кращого. Тому що те, що ви їм залишаєте, жодним чином не відповідає тим потребам, які вони мають.

Повторю, наша фракція закликає не підтримувати цей проект, і ми будемо голосувати проти.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Доброго дня, шановні колеги, шановні друзі, українські громадяни! Наша депутатська група «За майбутнє» ставить запитання по-іншому. Чи здатна українська влада, уряд впоратися з тими викликами, які сьогодні постали перед українським суспільством, Українською державою як частиною світу?

Хочемо сказати, що, незважаючи на всі зусилля представників депутатської групи «За майбутнє» у Верховній Раді України, які спрямовані на вдосконалення законопроекту про зміни до бюджету, слід визнати, що зміни, які ми сьогодні розглядаємо, які вносяться, направлені на несистемне витрачання коштів, не покликані сприяти зростанню економіки та розвитку інфраструктури, не передбачають стимулів та допомоги економіці України в часи світової економічної кризи. І я тут не можу не погодитися зі своїми колегами, які постійно цитують (на жаль, відповіді від уряду ми не отримали) колишнього міністра фінансів пана Уманського, ще пару тижнів назад він був міністром фінансів, щодо так званих «скруток» з ПДВ і недоотримання державного бюджету в десятки мільярдів гривень.

Скажу також про антикризовий штаб. Ми – єдиний орган законодавчої влади в державі, але ніхто нас не запрошує в жодні антикризові штаби. Нас чують і про нас пам'ятають тільки тоді, коли треба давати голоси.

На нашу думку, всі спроби уряду продемонструвати турботу стосовно соціального захисту громадян перекреслює демонстративне виключення із Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» норми про наближення прожиткового мінімуму до його реальної величини. Уряд зберігає за собою право на свій розсуд у ручному режимі визначати кому і скільки давати коштів. Водночас передбачається скорочення видатків на розвиток культури, освіти, мистецтва і так далі. Зміни до бюджету спрямовані не на скорочення боргового зобов'язання країни, а на його збільшення, і джерела таких запозичень пропонуються за нереалістичними або кабальними умовами в часи світової кризи.

Варто зазначити, що представники української влади навіть не спробували провести переговори з міжнародними кредиторами України щодо

реструктуризації боргів країни. Фактично сьогодні МВФ пропонує нам здати державу в ломбард. Продавши землю – продамо і державу.

Деклароване значне збільшення Пенсійного фонду України й інші статті, що ми бачимо в цьому законопроекті, не дозволяють нам сьогодні підтримати його голосуванням.

Друзі, минув місяць карантину, а Кабмін глобально фактично нічого не зробив. Усе витягується за рахунок місцевих бюджетів і благодійників – ми це бачимо по українській енергетиці. Ми це бачимо по тому, як в Європі ціни на електроенергію впали і стають від'ємними, а для України вони залишаються високими. Тому перед нами постає запитання: чи є в цього уряду воля справитися з цією політичною кризою?

Ми закликаємо сьогодні український парламент не голосувати за ці зміни до бюджету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, зараз виступить Кулініч Олег Іванович. Після цього переходимо до голосування за законопроект. Будь ласка, запросіть колег до залу.

Олегу Івановичу, прошу.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Дякую. Шановний пане Голово, шановні колеги, шановні виборці! Коли ми говоримо про скорочення видатків державного бюджету, то зрозуміло, що ідеальних рішень не буває, і таких рішень, які б усіх влаштували, теж не буде.

Хочу сказати декілька слів по суті законопроекту. Перше. Завдяки наполяганням нашої депутатської групи «Довіра» сьогодні на останньому засіданні Комітету з питань бюджету вдалося відстояти 1,5 мільярда гривень на розвиток об'єднаних територіальних громад. Територіальні громади є найближчими до людей, вони перші оперативно реагують на всі кризові явища, на всі питання, пов'язані з коронавірусом. Тому група «Довіра» виступає за завершення реформи децентралізації в цьому році, і ці кошти територіальні громади повинні отримати цього року.

Друге. Ми мали величезну кількість звернень від Асоціації міст України з приводу нарахування пені та штрафів на комунальні підприємства, які забезпечують життєдіяльність міст у період пандемії. Це питання також вдалося сьогодні врегулювати знову-таки завдяки позиції нашої групи під час засідання бюджетного комітету. Вводиться заборона нарахування пені та штрафів підприємствам централізованого водопостачання та водовідведення, а також теплопостачання. Усі вони є комунальними, це все місцеве самоврядування.

Спільними з колегами зусиллями вдалося відстояти акциз на пальне, який залишається в місцевих бюджетах. Це величезний успіх і це дуже важливо для

місцевих бюджетів. Практично в повному обсязі залишаються кошти на реконструкцію та ремонт доріг, тому що дороги у жахливому стані, особливо комунальні дороги. Без реформи децентралізації, без ремонту доріг не працюватимуть ні системи освіти і охорони здоров'я, ні та ж реформа децентралізації. І це також була принципова позиція депутатів групи «Довіра».

Також особливої уваги заслуговує те, що у фінальній версії цього законопроекту залишається 4 мільярди гривень на підтримку аграріїв. Аграрна галузь є базовою для економіки нашої держави, і саме вона приносить найбільше валютної виручки, тому дуже важливо, що ці кошти в повному обсязі надійдуть до наших аграріїв.

Підсумовуючи, варто зазначити, що за рахунок цих змін вдасться збільшити видатки на Пенсійний фонд України на 30 мільярдів гривень, що дасть можливість здійснити додаткові виплати пенсіонерам, і це надзвичайно важливо в умовах коронавірусу і світової економічної кризи.

Депутатська група «Довіра» буде голосувати за законопроект, тому що ці зміни допоможуть стабілізувати ситуацію і забезпечити ключові соціальні витрати в країні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування і запросіть народних депутатів до залу. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону... *(Шум у залі)*. Шановні колеги, трохи тиші в залі, будь ласка *(Шум у залі)*. Ілле Володимировичу! Кива!

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» ([№ 3279-д](#)) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 252.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» ([№ 3279-д](#)) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято. Закон прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 226, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 5, «Голос» – 0, «Довіра» – 15, позафракційні – 3.

Ще раз дякую. Рішення прийнято.

Наступне питання. Шановні колеги, на ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» ([№ 2370](#)). Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» (№ 2370) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 302.

Рішення прийнято. Закон прийнято. Дякую.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Наступне питання. На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» ([№ 3320](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» (№ 3320) за основу. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 316.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» (№ 3320) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 332.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 235, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 24, «Батьківщина» – 15, «За майбутнє» – 15, «Голос» – 13, «Довіра» – 15, позафракційні – 15.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, враховуючи необхідність термінового законодавчого забезпечення заходів щодо боротьби з коронавірусом, пропоную доручити Голові Верховної Ради України невідкладно підписати щойно прийнятий Верховною Радою України закон (проект № 3320) і негайно направити його Президентові України.

Ставлю цю пропозицію стосовно щойно прийнятого закону (проект № 3320) на голосування. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 334.

Рішення прийнято. Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступне питання. Шановні колеги, на ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою збереження довкілля щодо посилення відповідальності за дії, спрямовані на забруднення атмосферного повітря та знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу» ([№ 2339](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття законопроекту № 2339 за основу. Готові голосувати? Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою збереження довкілля щодо посилення відповідальності за дії, спрямовані на забруднення атмосферного повітря та знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу». Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 362.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 238, «Опозиційна платформа – За життя» – 28, «Європейська солідарність» – 26, «Батьківщина» – 15, «За майбутнє» – 15, «Голос» – 13, «Довіра» – 15, позафракційні – 12.

Слово з мотивів надається Монастирському Денису Анатолійовичу. Будь ласка, 1 хвилина.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, понад 300 народних депутатів проголосували за цей законопроект. Наш комітет рекомендував прийняти його лише за основу, оскільки там ще необхідні техніко-юридичні правки. Проте якщо зал буде підтримувати, то ми погодимося, але тільки з техніко-юридичними правками.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, чому ні? Весь зал «за» – чому ні? Ще техніко-юридичні правки.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою збереження довкілля щодо посилення відповідальності за дії, спрямовані на забруднення атмосферного повітря та знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу»

(№ 2339) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 328.

Рішення прийнято. Закон прийнято. Дякую.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 235, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 26, «Батьківщина» – 14, «За майбутнє» – 14, «Голос» – 14, «Довіра» – 15, позафракційні – 10.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, враховуючи необхідність термінового законодавчого забезпечення заходів щодо збереження довкілля, пропоную доручити Голові Верховної Ради України невідкладно підписати щойно прийнятий Верховною Радою України закон (проект № 2339) і негайно направити його Президентові України.

Ставлю цю пропозицію на голосування. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 333.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **РАЗУМКОВ Д.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступне питання. Шановні колеги, на ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення системи органів Антимонопольного комітету» ([№ 3132](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення системи органів Антимонопольного комітету» (№ 3132) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято. Дякую, шановні колеги.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Наступне питання. На ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про внесення зміни до розділу XI «Перехідні положення» Кримінального процесуального кодексу України щодо особливостей судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні та розгляду окремих питань під час судового провадження на період карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» ([№ 3276](#)) друге читання.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до розділу XI «Перехідні положення» Кримінального процесуального кодексу України щодо особливостей судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні та розгляду окремих питань під час судового провадження на період карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» ([№ 3276](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 310.

Рішення прийнято. Закон прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 237, «Опозиційна платформа – За життя» – 30, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 1, «За майбутнє» – 1, «Голос» – 14, «Довіра» – 15, позафракційні – 12.

Ще раз дякую. Закон прийнято.

Наступне питання. Шановні колеги, на ваш розгляд запропоновано Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (проект [№ 1049](#)) з пропозиціями Президента України (від 19.02.2020 року). Готові голосувати? Це вето Президента, були пропозиції Президента...

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (проект [№ 1049](#)) з пропозиціями Президента України (від 19.02.2020 року). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, враховуючи необхідність термінового законодавчого забезпечення тих ініціатив, які були прийняті щойно в проголосованому законі, пропоную доручити Голові Верховної Ради України невідкладно підписати тільки що прийнятий Верховною Радою України закон (проект № 1049) з пропозиціями Президента України і негайно направити його Президентові України.

Шановні колеги, ставлю цю пропозицію на голосування. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **РАЗУМКОВ Д.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, наступне питання – проекти постанов. У нас їх 13, із яких 10 зареєстровані народними депутатами із фракції «Батьківщина». Була пропозиція дати можливість виступити Тимошенко – 10 хвилин, Івченку – 3 хвилини, Пузійчуку – 3 хвилини щодо цих проектів постанов (*Шум у залі*). Почекайте. Виступ Полякова потім, бо він є автором іншого проекту постанови. Зараз виступи щодо проектів постанов від «Батьківщини». Після цього ми ці 10 проектів постанов проголосуємо. Немає заперечень? (*Шум у залі*). Чому ні? (*Шум у залі*). Я пам'ятаю, що є ще три проекти постанов за авторства інших депутатів, але їх розглядатимемо за такою процедурою: виступи і, якщо не наполягатимуть, голосування. Немає заперечень? (*Шум у залі*). Шановні колеги, погоджуєтесь, що спочатку – виступи, потім – голосування без обговорення проектів постанов? (*Шум у залі*). Чи будемо розглядати 13 проектів постанов за повною процедурою? (*Шум у залі*). «Опозиційна платформа – За життя» і «Європейська солідарність» наполягають на розгляді за повною процедурою (*Шум у залі*). Усі погоджуються?

Тимошенко. Будь ласка, 10 хвилин.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Ідеться про скасування голосування щодо прийняття закону про продаж сільськогосподарської землі. Наша команда внесла проекти постанов стосовно скасування голосування щодо продажу сільськогосподарської землі, яке відбулося на минулому позачерговому засіданні. Чому ми вимагаємо це зробити?

Нещодавно пролунала заява Організації Об'єднаних Націй – ось у мене вона є – про те, що за оцінками Всесвітньої організації охорони здоров'я в усьому світі голодує приблизно 820 мільйонів людей. Криза, викликана пандемією коронавірусу, має загрозу ще більше загострити голод у світі.

Крім того, у світі, внаслідок епідемії, яка захопила весь світ, виникли два дефіцити: перший – встановлення діагнозу коронавірусу та його лікування, друге – продукти харчування. Сьогодні у світі ціни на продукти харчування просто взлетіли. Україна як ключова країна, що має чорноземи, зараз може відчутися країною, можливо, єдиною, яка може забезпечити себе не лише продуктами харчування, а, в принципі, захистити нашу продовольчу безпеку повністю, тотально, всебічно. Таких країн дуже мало. І зараз, коли світ переформатується у глобальному просторі, кожна країна розуміє, що під час біди вона самотня, нам потрібно не розбазарювати наші ресурси, а, навпаки, консолідувати всі ресурси в руках України і не дати нічого забрати.

Проте в цей час Президентом Зеленським, його урядом і його більшістю в парламенті, саме тоді, коли світ розуміє, що кожна країна сама за себе, і особливо в продовольчих питаннях, прийнято рішення в обмін на одноразовий кредит Міжнародного валютного фонду, який становить всього декілька мільярдів гривень, продати сільськогосподарську землю, продати стратегічну власність. Так інші країни не живуть! Саме тому ми мусимо помінати цю стратегію, переглянути її і залишити землю в розпорядженні України, українців, як це прописано в Конституції, а особливо наших фермерів – малих і середніх сільгоспвиробників.

Дорогі друзі, у мене в руках є ще один документ Організації Об'єднаних Націй. Прийнято рішення, що наступні 10 років будуть роками розвитку фермерства у світі. Ми маємо все для того, щоб розвивати в нас фермерство наступні 10 років. Але, якщо закон про розпродаж сільськогосподарської землі стане реальністю, у нас такої можливості більше не буде.

Що в цьому законі є неприйнятним? Є неприйнятним те, що вже з першого дня функціонування цього закону земля може належати іноземним банкам. Тобто з першого дня роботи цього закону іноземні банки зможуть володіти українською сільськогосподарською землею в необмеженій кількості. Хтось каже, що нічого страшного, це будуть просто оборудки з кредитами, де землю закладуть, а потім, якщо селяни її втратили, вона стане власністю міжнародних іноземних банків. Ні, дорогі друзі, це не просто так. Сьогодні в руках іноземних фінансових глобальних кіл знаходиться Національний банк України, політика якого може прямо вплинути на подальше банкрутство національної банківської системи, і це означатиме, що вся земля, прийнята в заставу для забезпечення видачі кредитів в іноземній валюті, по суті, перейде до іноземних банків, тому що ми, українці, не контролюємо, що робить наш Національний банк, не контролюємо його грошову і кредитну політику, і наша земля за лічені роки піде просто з молотка, стане спекулятивним товаром. Нам треба продавати не землю, навіть не врожаї з нашої землі, а готові харчові продукти, і тоді наша країна зможе кредитувати Міжнародний валютний фонд, а не, навпаки, брати і запозичувати копійки, які нас роблять жебраками і банкрутами.

Я можу сказати, що прийнятий закон про землю є повним нищенням нашого фермерства. Наприклад, Польща розвивала своє фермерство 15 років, весь

світ десятки років розвивав власне фермерство, а в нас цим законом на розвиток фермерства дається трохи більше ніж рік, і потім земля буде віддаватися іноземним і вітчизняним великим монопольним корпораціям. Цього не можна допустити.

Дорогі друзі! Я знаю, що більшій частині залу байдуже, що я кажу з цієї трибуни. Хтось стоїть спиною, хтось займається своїми справами, уряд взагалі залишив ложу уряду, тому що рішення про розпродаж сільськогосподарської землі вже прийнято на вимогу фінансових спекулятивних кіл, і зараз треба лише пройти певні формальності – зняти наші проекти постанов щодо скасування цього голосування, і Президент Зеленський негайно на догоду фінансовим глобальним спекулянтам підпише закон про розпродаж сільськогосподарської землі. У нього ніякого пієтету до українських національних інтересів немає, здає все направо і наліво, бо політику країни формує не він, пан Зеленський, а його руками, як маріонетковими, політику країни формують глобальні, досить цинічні, жорсткі сили. Ми як парламент не маємо права підігравати цій великій несправедливості проти України. І якщо зараз не буде скасовано голосування щодо прийняття закону про розпродаж сільськогосподарської землі, це означатиме, що теперішні і майбутні покоління будуть позбавлені і землі, і території, і продовольчої безпеки, і фермерства, як мільйонів робочих місць, і великих валових внутрішніх доходів. Ми будемо позбавлені життя. Не будьте співниками в цьому великому злочині. Ця влада зміниться дуже швидко, я в цьому не сумніваюся, і кожен, хто був співучасником продажу сільськогосподарської землі, переконана, понесе кримінальну відповідальність, тому що це свідоме нищення України.

Ми як народ повернемо нашу землю. Щойно Зеленський підпише закон про розпродаж сільськогосподарської землі наша команда негайно подасть до Конституційного Суду звернення про тотальну неконституційність закону, бо він, дійсно, неконституційний. Рано чи пізно, коли Зеленський повернеться в «95 квартал», обов'язково проведемо всенародний референдум, запитаємо в людей, чи готові вони розпродавати останнє, що в них є, – землю. Переконана, Конституційний Суд скаже, що цей закон не має права на життя, а всеукраїнський референдум підтвердить, що продавати землю категорично не можна.

Аграрії, обласні і міські районні ради вже звернулися до Президента з вимогою не підписувати цього закону. Я також звертаюся до пана Зеленського. У вас є шанс увійти в історію України не як запроданець, не як зрадник національних українських інтересів, а як Президент, який відстоює Україну. Накладіть вето на закон про розпродаж сільськогосподарської землі, і ви, можливо, виконаєте свою єдину позитивну місію на цій посаді. Я вірю, що Україна залишиться з землею, а ми з вами – з життям, незалежністю і суверенітетом.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, якщо ви не хочете слухати опозицію, тоді послухайте аграріїв, які вже прокоментували прийнятий закон.

Геннадій Новіков – голова Громадської спілки «Аграрний союз України»: «Прийняття документа під покровом ночі та покриттям карантину наштовхує на неприємні думки. На жаль, ми вкотре побачили маніпуляції та відвертий обман з боку влади. Жодного, наголошую, жодного документа про те, що МВФ вимагає відкриття ринку землі ми не побачили, а так званий меморандум так і залишився примарою, якою лякали людей».

Іван Томич – фундатор, почесний президент Асоціації фермерів і приватних землевласників України: «Зрештою стало зрозуміло, що відсутність виваженої урядової аграрної політики призведе лише до зубожіння населення, соціального, економічного, духовного, політичного знедолення і приниження української нації. Треба рятувати Україну від таких законів і від таких законотворців. І тут мають бути консолідовані зусилля політичних сил».

Громадська спілка «Всеукраїнська аграрна рада»: «Є цілком очевидним, що лобісти аграрних олігархів не залишать спроб внести зміни до законодавства або створити шпарини, щоб використовувати дешеве іноземне фінансування. Сьогодні перед аграріями України стоять нові виклики – боротьба за проведення всеукраїнського референдуму та протидія впровадженню ліберального ринку землі. Всеукраїнський референдум повинен остаточно закріпити те, що Україна і сільськогосподарська земля є власністю українців».

Фермер з Харківської області, який є віце-президентом Союзу учасників сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України, каже, що цей закон не на часі. Триває війна, зубожіння людей, економічна рецесія. Чи не єдиним, що може давати наповнення бюджету і валову виручку, є сільське господарство. Додайте сюди державну політику неповернення ПДВ, і в підсумку фермери на сьогодні не зможуть купити землю, та й час для ринку землі зараз найменш вдалий.

Фермер Бондарчук каже, що нова влада називає себе «слугами народу», але своїми діями демонструє протилежне – розпродас українську землю, яка цей народ годує. Це злочин проти власної країни та її громадян! Це продаж не лише нашого покоління, а й покоління наших дітей.

Колеги, почуйте, що кажуть люди. Ви весь час у *Facebook*, то читайте пости не свої, а фермерів та аграрних асоціацій. Щойно я зачитав вам основні. Прошу підтримати проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузійчук Андрій Вікторович.

ПУЗІЙЧУК А.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Добрий день, шановні колеги, шановний головуючий, шановні громадяни України! 31 березня, не 30, а 31 березня, під час пандемії, під покровом ночі, «слуги народу» протягнули цей закон всупереч українському народу.

Шановні колеги! Звертаю вашу увагу, що відповідно до частини першої статті 47 Регламенту Верховної Ради України, частини другої статті 84 Конституції України Верховна Рада приймає рішення виключно на пленарних засіданнях. Вимога Президента – проведення позачергового пленарного засідання 30 березня. Голосування відбулося 31 березня. А цього дня не було жодного пленарного засідання. Тобто ми маємо один із випадків у сучасній Україні, коли рішення приймалося не на пленарному засіданні.

Наступне. Під час розгляду було порушено частину п'яту статті 25 Регламенту Верховної Ради, тому що питання, які залишилися нерозглянутими, розглядаються першими на наступному пленарному засіданні. Отже, розгляд законопроекту повинен бути на наступному пленарному засіданні, а не на позачерговому. Це грубе порушення Регламенту.

Наступне. Частина перша статті 47 Регламенту Верховної Ради говорить, що рішення приймаються більшістю голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради. Аналогічне положення закріплено в статті 91 Конституції України.

Конституційний Суд України зазначає, що Верховна Рада правомочна приймати закони лише за наявності більшості. Зверніть увагу на голосування: понад 100 голосувань відбулося за кількості депутатів менше ніж 226.

Шановні, почитайте за що ви проголосували. Народ України вас обрав, народ України найняв уряд як свого представника, і що ми бачимо. Розвитку країни немає, точок зростання немає. Усе, на що ви здатні, це звернутися з протягнутою рукою до МВФ і продати українську землю. Скасуйте цей ганебний закон!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кальченко. Будь ласка, 30 секунд.

Сергію Віталійовичу, можете з місця висловити позицію комітету щодо цих десяти проектів постанов.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув проекти постанов та заяви їх авторів до Голови Верховної Ради України стосовно скасування голосування щодо прийняття законопроекту [№ 2178-10](#) і ухвалив рішення щодо них, вони вам роздані.

Комітет рекомендує Верховній Раді визначитися шляхом голосування щодо прийняття або відхилення даних проектів постанов.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, зараз я почергово ставитиму на голосування ці 10 проектів постанов (*Шум у залі*). Я пам'ятаю, що є ще проекти постанов Полякова Антона Едуардовича, Савчук Оксани Василівни і Железняка Ярослава Івановича, до розгляду яких ми перейдемо після голосування.

Отже, ставлю на голосування проект постанови... Колеги, якщо не заперечуєте, я називатиму лише реєстраційні номери проектів постанов.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту постанови [№ 2178-10-П2](#). Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 70.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту постанови [№ 2178-10-П3](#). Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту постанови [№ 2178-10-П4](#). Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту постанови [№ 2178-10-П5](#). Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту постанови [№ 2178-10-П6](#). Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту постанови [№ 2178-10-П7](#). Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту постанови [№ 2178-10-П8](#). Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту постанови [№ 2178-10-П9](#). Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту постанови [№ 2178-10П10](#). Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Що не працює? Служба системи «Рада» перевірить.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту постанови [№ 2178-10П11](#). Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, надійшла заява від двох фракцій з вимогою про оголошення перерви, яку вони готові замінити виступом. Після виступу продовжимо розгляд ще трьох проектів постанов.

Бабак Сергій Віталійович. Будь ласка.

БАБАК С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Ми, члени Комітету з питань освіти, науки та інновацій, хочемо звернутися до всього суспільства. Рівно тиждень тому розпочався наймасштабніший в історії України дистанційний освітній проект «Всеукраїнська школа онлайн». Його готували волонтери разом з Офісом Президента, Міністерством освіти та науки та нашим комітетом. Проект запустили менше ніж за два тижні без жодної копійки з державного бюджету. Понад 40 вчителів стали волонтерами школи і почали записувати відеоуроки для мільйонів дітей, які через карантин позбавлені можливості доступу до знань.

Проект готувався дуже швидко, буквально з коліс. Перші уроки, які виїшли на екрани в понеділок, ще вночі монтувалися, а вчителі раніше ніколи не працювали перед камерами для мільйонної аудиторії, тому й виникли деякі помилки вчителів під час запису відеоуроків. Але замість слів підтримки на адресу цих вчителів, суспільство, соціальні мережі, політики та навіть колеги вчителів почали їх висміювати і цькувати. Такий собі суспільний булінг вчителів – людей з великої літери, які вирішили на волонтерських засадах допомогти системі освіти України, яка так само, як і багато освітніх систем світу, просто не була готова до тих викликів, перед якими ми зараз всі постали.

Ми всі маємо права: на вільне волевиявлення, на свободу слова, на життя та багато інших прав. Але, на превеликий жаль, ми не маємо права на помилку, а саме цим правом і відрізняються прогресивні системи освіти від всіх інших. Наші діти бояться зробити помилку, бо отримають двійку чи насварить вчитель, чи з них сміятимуться інші учні, врешті-решт, вдома насварять. Саме тому в нашій країні діти дорослішають невпевненими в собі і все життя бояться зробити помилку. У нас так мало підприємців-інноваторів, тому що ми боїмося ризикнути, зробити помилку. Наше суспільство не толерує помилок, і ми завжди перед

тим, як щось зробити, думаємо, а що скажуть люди. Саме ця нетолерантність до помилок є однією із фундаментальних хвороб нашого суспільства.

Разом з тим ми маємо пишатися іншими рисами українців, здатністю об'єднуватися перед обличчям загроз. Зараз медики і вчителі допомагають державі встояти перед обличчям пандемії: медики на передовій борються за наше життя, а вчителі за гідне життя і майбутнє наших дітей, а відтак, і за майбутнє наших героїв. Сьогодні вони всі герої.

Слава Україні!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, наступний проект постанови [№ 2178-10-П](#). Автор – народний депутат України Поляков Антон Едуардович.

Розглядаємо за повною процедурою, з виступами, як всі й хотіли? Добре.

ПОЛЯКОВ А.Е., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 206, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги народні депутати! Підтримуючи ціль відкриття ринку землі, розумна влада мала би спочатку заручитися підтримкою свого народу, розрахувати всі ризики та вибрати для цього зручний час. Замість цього наша влада, прикриваючись вимогами іноземних кредиторів, займається мародерством та знищенням економічного потенціалу нашої країни. Варварський ринок землі – це те саме, що розпродавати меблі з квартири тоді, коли у всій будівлі палає пожежа.

Тому я звертаюся до Прем'єр-міністра Шмигала з проханням розробити реальні кроки виходу з економічної кризи, а не абстрактні речі, прописані на декількох аркушах паперу, та казкові півмільйона робочих місць, які він планує створити в травні.

Також я звертаюся до головного ідеолога цього закону пана Сольського. Шановний пане Сольський, до мене звертаються аграрії Чернігівщини та всієї України. Вони не розуміють, як працюватиме ринок землі відповідно до положень, прописаних у цьому законі, взагалі не розуміють, як далі мають працювати. Я розумію, що мій час обмежений регламентом, але сподіваюся, що ми зможемо піти на публічні дебати з приводу вашого закону.

Шановні народні депутати! Таке відкриття ринку землі так само, як і впровадження другого етапу медичної реформи, як і впровадження антифопівських законів, є просто знущанням над всіма українцями. Прошу підтримати мій проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кальченко Сергій Віталійович. Будь ласка, позиція комітету.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Комітет затвердив висновок та ухвалив рішення рекомендувати парламенту визначатися шляхом голосування щодо прийняття або відхилення цього проекту постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Якщо є бажання виступити, прошу записатися від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Зінкевич Яна Вадимівна.

ЗІНКЕВИЧ Я.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко Ірина Володимирівна.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! Щойно ми почули виступ про помилки. Було б добре, щоб правляча партія почала виправляти власні помилки і не лише вибачалася перед вчителями, а й платила їм зарплати у розмірі 4000 доларів і не забирала кошти з державного бюджету, виділені на освіту.

Також я хочу сказати, що наша політична сила пишається тим, що ми виправили помилки монобільшості в законі про обіг землі, бо вони хотіли провести закон про дерибан – продаж землі, монополізувавши в одні руки по 200 тисяч гектарів, скасувавши можливість мінімальної ціни на землю, розкравши всю державну землю, а це 11 мільйонів гектарів землі. Ми пишаємося тим, що наша політична команда – 27 депутатів – зробила все для того, щоб Україна нарешті вийшла з ганебного «клубу семи країн» – Північна Корея, Венесуела, Республіка Конго, Таджикистан, Білорусь, Куба, Україна, де немає обігу землі. Власне, 1,5 мільйона українців померли, не встигнувши скористатися своїм правом на пай, 680 тисяч українців пішли з життя, не передавши свої паї у спадок, бо не мали спадкоємців. Завдяки нашій позиції в Україні введений обіг землі, але при цьому захищені 11 мільйонів гектарів державної землі, землі комунального сільськогосподарського призначення, захищені права власника паїв, право фермера розпоряджатися своїм, і це є надзвичайно важливим.

Що дуже важливо зробити? Має з'явитися прозорий кадастр землі, ми обов'язково маємо ввести цю норму. Також важливо зайнятися екологією, щоб українська земля не лише належала українцям, а щоб вони могли її і захистити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович (*Шум у залі*).

Уже не бажаєте виступити? Тоді переходимо до голосування (*Шум у залі*). Ні. Шановні колеги, давайте так, щоб не чекати виступаючих. Наталіє Юріївно, це стосується і вас.

Королевська Наталія Юріївна. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Шановні присутні! У нас зараз є шанс виправити ту велику помилку, яку зробили представники влади, об'єднавшись з іншими фракціями в цьому парламенті, – прийняли рішення про те, щоб розпродати українську землю. Ми звертаємося до вас. Розпочався Страсний тиждень, і ви можете ще покаятися перед громадянами України, залишити українську землю українцям. У вас ще є можливість зробити те, що ми пропонуємо, – провести розпаювання української землі та зараз, під час великої кризи, всім громадянам, а насамперед соціально незабезпеченим родинам, дати конституційне право на отримання земельного паю. Це буде найкращим рішенням під час сьогоденної кризи. Ви дасте землю людям, які зможуть розпоряджатися нею, а після карантину проведете референдум і вирішите питання землі. Якщо ви зараз не підтримаєте проекту постанови про скасування рішення про прийняття закону про продаж української землі, «Опозиційна платформа – За життя» (Василь Іванович Німченко вже сьогодні підготував) направить звернення до Конституційного Суду України. Ми відмінимо ваше рішення, але час буде втрачений, люди не матимуть права на свою землю.

Щоб сьогодні врятувати країну від голоду та бідності, треба об'єднувати зусилля та приймати ті рішення, які врятовують людей, захистять країну. У жодному разі за вказівкою МВФ ми не маємо права продавати українську землю. Прошу підтримати цей проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можемо переходити до голосування?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту постанови [№ 2178-10-П](#). Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Наступний проект постанови [№ 2178-10-П1](#). Автор – Савчук Оксана Василівна.

САВЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 83, Івано-Франківська область, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода», місто Івано-Франківськ. Зареєстрований мною проект постанови насправді про гідність і про присягу

народного депутата. Ми тут клялися дотримуватися Регламенту Верховної Ради України і Конституції України. Але під час голосування за законопроект про обіг сільськогосподарських земель ми порушили і Конституцію, і Регламент. Тому я хотіла би, щоби сьогодні все-таки підтримали цей проект постанови. Чому це важливо? Тому що нами маніпулюють, маніпулюють усім українським народом, розказуючи з цієї трибуни, що зупинили дефолт в Україні, а це неправда, що без цього закону МВФ не дасть нам кредиту, а сам міністр фінансів каже, що якщо МВФ не дасть нам кредиту, дефолту в Україні не буде, буде складно, але дефолту не станеться. На запитання: «Чи вимагає МВФ голосування за відкриття ринку землі?», міністр сільського господарства сказав: «Ні». То, можливо, час проголосувати за цей проект постанови і дати гідну відповідь тим ляльководам, які вводять в оману нас, весь український народ, тому що це закон не про ринок землі, а про розпродаж української землі.

Я прошу всіх сьогодні підтримати цей проект постанови і дати гідну відсіч тим ляльководам, які намагаються обдурити як народних депутатів, так і все українське суспільство. Пам'ятаймо, що зараз ми боремося за українську землю, на якій ми маємо майбутнє для своїх дітей. Продавати її просто так і розповідати, що ми уберегли українські землі комунальної і державної власності, а через два роки їх продавати, – це все неправда. Прошу кожного підтримати і не дозволити розпродаж...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Є необхідність в обговоренні? Можемо голосувати?

Несторе Івановичу, ви вже виступили. Може, досить? У вас там почали вже між собою розмовляти по телефону.

Можемо голосувати? Немає заперечень? Є заперечення? Немає? (*Шум у залі*).

Ставлю на голосування... Хто заперечує? Немає заперечень.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту постанови [№ 2178-10-П1](#). Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято. Проект постанови не прийнятий.

Шановні колеги, наступний проект постанови [№ 2178-10П12](#). Автор – Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, я коротко про те, що було в минулих серіях. Вісімнадцять років був мораторій на продаж землі, вісім разів у цій залі його продовжували, і, нарешті, це скликання зняло мораторій, впровадило відкритий, прозорий і справедливий ринок землі, за що я всім вдячний (*Оплески*).

Чи закінчено нашу роботу? Ні, нам треба прийняти ще багато законів, але перший крок для того, щоб відійти від радянського спадку, ми зробили.

Я вважаю, що через коронавірус не всі народні депутати мали можливість проголосувати за цей закон. Саме тому останній проект постанови обумовлений єдиним: зафіксувати, скільки людей підтримує закон про ринок землі, ми маємо показати українському народу, що в нас є не 259 голосів, а конституційна більшість. Проект постанови спрямований на підтримку відкритого, прозорого ринку землі, на чому наполягала фракція «Голос». І якщо в цьому залі ще є люди, які вважають, що нам треба повертатися в минуле, то, нагадую, що голосування за цей проект постанови зеленою кнопкою означає, що ви підтримуєте ринок землі, голосування червоною кнопкою означає, що ви підтримуєте ринок землі, голосування жовтою кнопкою означає, що ви також підтримуєте ринок землі.

Тому, шановні колеги, які не хочуть підтримувати ринку землі, виймайте ваші картки, залишайте останній результат голосування, який, я сподіваюся, буде нуль, і покаже, скільки людей у цьому залі насправді підтримали відкритий ринок землі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету, 30 секунд. Після цього буде запис на виступи.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Регламентний комітет своїм рішенням затвердив висновок і рекомендує парламенту визначитися шляхом голосування щодо прийняття або відхилення цього проекту постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Загородній Юрій Іванович.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Шуфричу Нестору Івановичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, а чому ви без маски?

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Вітаю, шановний головуєчий, шановні колеги! Хтось уявив себе тут «человеком с ружьем».

Я хочу подякувати всім тим народним депутатам України, своїм товаришам по фракції, які змогли зупинити хоча б на п'ять місяців прийняття закону, який, все-таки, був прийнятий під загрозою коронавірусу, фактично, під ультиматумом дефолту, в ніч, коли люди боялися за своє здоров'я, їх примушували тут сидіти і голосувати – за що? – за продаж землі.

В якій ситуації зараз знаходяться наші громадяни: з одного боку, вони бояться за здоров'я своїх близьких, з іншого, їх сьогодні провокують продати рідну землю, продати свій пай. Заради чого? Щоб купити ліки і віддати останнє за лікування, за ту маску, яку зараз вдесятеро перепродують в Україні. Сьогодні людей лякають тим, що, якщо не продамо землю, буде дефолт. Дефолт отримала влада, а не українці. Вона сьогодні замість того, щоб підняти рівень життя наших громадян в умовах найнижчих пенсій, найнижчих заробітних плат і найменшої вартості землі, без референдуму, без згоди українського народу, який виступає категорично проти продажу землі, провокує не ринок землі, а розпродаж землі тим, хто сьогодні замовив це. Дві третини наших громадян за проведення референдуму і проти того, щоб земля розпродавалася. Сьогодні це «грабеж»!

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Віктор Васильович.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні колеги! На початку створення нашої країни Україна була однією із найпотужніших промислових держав у світі, мала авіакосмічну галузь, мала на озброєнні ядерну зброю і таке інше. Але закордонні радники дуже багато радили і всі керівники нашої країни дуже швидко все це продавали, приватизували, роздавали, і в підсумку маємо нуль. Сьогодні всі, хто ходили радилися, просили, ходять за кордоном з протягнутою рукою і просять кошти, щоб хоч якось ми почали заробляти.

Міністр фінансів вам каже, що кошти є і дефолту не буде. Але закордонні радники, Міжнародний валютний фонд, всі інші вам розказують, щоб ви розпродали все і останнє, що залишилося, – землю, і це в той час, коли у світі починається одна з найбільших економічних криз. Ми знову продовжуємо вашими руками оце робити. На ринку з низькою ціною, коли ніде нічого не коштує, ці закордонні радники хочуть за безцінь скупити все, що тільки можна. Але ще є шанс – зараз можна проголосувати за проект постанови та переглянути всю програму співпраці з так званими міжнародними кредиторами. Проте ви нікого не хочете слухати. Вам дають вказівки із-за кордону, з посольств, і ви швидко їх виконуєте, не думаючи про те, що буде через 5, 10, 20 років.

Колись Росія продала Аляску за 5 мільйонів доларів. Згадайте, де сьогодні та Аляска і що вона коштує. Де ті 5 мільйонів доларів, які Росія отримала? Та, ніде, а території вже немає. Зараз ви вчиняєте так само (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цабаль Володимир Володимирович.

ЦАБАЛЬ В.В. Фракція «Голос». Україна, Північна Корея, Венесуела, Республіка Конго, Таджикистан – це ті країни, в яких немає вільного ринку землі. Ті, хто виступав проти, щоб в Україні не було вільного ринку землі, бажають, щоб Україна жила приблизно так, як ці країни. Вони прикриваються захистом звичайних селян, фермерів. Так, їх треба захищати, а не прикриватися цим, їм треба допомагати, треба розвивати наш аграрний ринок і думати і про селян, і про власників землі – 7 мільйонів українців, які повинні мати право вільно розпоряджатися землею.

Тому я вітаю парламент з прийняттям такого важливого закону. Я знаю, що ще буде дуже багато спроб скасувати прийняття цього закону, але вірю, що цього не відбудеться.

І останнє. Якщо представники і опозиційних фракцій, і фракції монобільшості, дійсно, так дбають про життя звичайних українців, звичайних громадян, давайте зробимо одну річ, чого зараз всі так чекають, щоб ми могли фінансувати і пенсії, і медицину, і освіту, – приймемо закон про банки, після чого кожен громадянин України спокійно зможе спати і бути впевненим, що держава профінансує ті сектори економіки, ті галузі – медицину, освіту, без яких він не зможе жити.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Ви зараз бачили класичну підміну понять щодо Республіки Конго, інших дурниць, які щойно лобісти міжнародних великих фінансових кіл тут віщали з трибуни. Я хочу вам сказати, що всі, без виключення, країни світу, в яких є хоч трохи розуму, віддали землю своїм фермерам. Ізраїль не така вже неінтелектуальна країна, але в державному фонді знаходиться 97 відсотків землі. Я хочу, щоб ви це перевірили. Канада у державній і комунальній власності має 90 відсотків землі. І коли ви подивитесь на будь-яку країну, то побачите, що земля продається лише в інтересах своїх фермерів, і вони це називають ринком. У нас пропонується діаметрально інший, абсолютно неприйнятний сценарій розпродажу сільськогосподарської землі, де створюються не фермерства, а, по суті, корпорації та іноземні банки хочуть мати це, як свою приватну власність. Це діаметрально різні, абсолютно непорівнянні моделі.

Тому, якщо ви хочете, щоб до української нації ставилися як до папуасів, невігласів і, вибачте, лохів, голосуйте за такі закони. Лише інтелектуальні нації виживають, вони знають, як поводитися зі своїми ресурсами, своїми можливостями, своєю землею, своєю стратегічною власністю. Після епідемії коронавірусу ви побачите інший світ, де навіть ті, хто колись щось упустив, будуть, як Китай, скуповувати акції і повертати назад у державу. Зараз, зрозуміло, що лише

ті держави, які мають ресурси, виживають, а ті, хто залишається без нічого, зникають як нації і народи.

Отже, ні – закону про розпродаж сільськогосподарської землі! Голосуйте за скасування цього закону.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту постанови [№ 2178-10П12](#). Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Це рекорд. Аж мову відібрало.

Шановні колеги, позачергове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую закритим. Всім дякую. До побачення.